

Opodstatnená je preto dovolacia sťažnosť, že odvolací súd — zistivši, že zamestnanie žalobníka u strany žalovanej nebolo vedľajším ale hlavným — zamietnutím žaloby jedine z hore uvedeného dôvodu porušil hmotné právo.

Žalovaná strana v pokračovaní pred súdmi nižších stolíc bránila sa proti žalobnému nároku aj tým, že žalobník v dôsledku svojho veku bol vyňatý z poistnej povinnosti. Táto obrana je neopodstatnená. Podľa § 6 b) cit. zák. z poistnej povinnosti poistenia invalidného a starobného vyňatý je, kto dokonal, alebo prekročil 60. rok svojho veku dňa 1. júla 1926, alebo kto po tomto dni po dokonaní 60. roku vstúpi po prvý raz do zamestnania zakladajúceho poistnú povinnosť (ďalšia tu stanovená výnimka tu neprichádza v úvahu). Žalobník narodil sa nesporne 18. augusta 1867 a tak 1. júla 1926 nedokončil 60. rok svojho veku. Nie je sporné, že žalobník bol už od 15. júla 1926 prihlásený k poisteniu, v dôsledku čoho nemôže byť reč o tom, že by k strane žalovanej bol vstúpil 1. januára 1929 po prvý raz do zamestnania poistením povinného. Názor žalovanej strany, podľa ktorého na žalobníka treba hľadať ako na takého, ktorý u nej po prvý raz vstúpil do zamestnania poistením povinného, keďže vraj u dřívejších zamestnávateľov konal práce poistením povinné len niekoľko dní, a to s dlhšími prestávkami, nemá opory v zákone, lebo tento v § 6 b) nepripúšťa vylúčenie z poistnej povinnosti u osôb, ktoré 1. júla 1926 boli mladšie 60 rokov a od tejto doby počínajúc pred dokončením 60. roku, hoci i len krátku dobu vykonávaly práce alebo služby poistením povinné podľa cit. zákona.

Keďže žalobník podľa toho, čo bolo hore uvedené, už na základe svojho zamestnania u žalovanej strany podliehal poistnej povinnosti podľa cit. zákona, tým padajú vývody žalovanej strany uvedené proti žalobnému nároku v spojitosti s ustanovením 2. bodu § 107 zák. č. 221/1924 v znení prílohy vyhlášky min. soc. peč. č. 189/1934 Sb. z. a n.

Pretože medzi škodou žalobníka, vzniklou z toho, že sa mu od Ústrednej sociálnej poisťovne v Prahe nedostáva starobného dôchodku a medzi opominutím strany žalovanej, že táto žalobníka k invalidnému a starobnému poisteniu v náležitom čase neprihlásila, je daná príčinná súvislosť, za túto škodu je žalovaná strana zodpovedná.

Čís. 15723.

K dôchodkom, o ktoré sa podľa § 13 zák. č. 130/1921 Sb. z. a n. zmenšujú zaopatrovacie nároky bývalých zamestnancov na veľkom pozemkovom majetku proti ich bývalým zamestnávateľom, náleží i dôchodok priznaný im kurátorom fondu pre zaopatrenie zamestnancov veľkostatku podľa § 73 náhradového zákona a vl. nar. č. 29/1923 Sb. z. a n.

(Rozh. z 31. decembra 1936, Rv III 691/35.)

Žalobník Ján P. bol zamestnaný od roku 1888 ako lesný a hospodársky správca u právneho predchodcu žalovaných Dr. Josefa Z., ktorý svojou závetou z 26. marca 1924 odkázal žalobníkovi penziu v tej výške, na akú bude mať nárok po skončení svojej činnnej služby, keby sa mu vymerala podľa zákona č. 130/1921 Sb. z. a n. I. žalovaná ako jeho dedička listom z 27. marca 1925 uznala nároky žalobníka na penziu bez zmeny, tak ako ich založil jej zomr. manžel. Štátny pozemkový úrad prevzal väčšiu časť žalobníkom spravovaných nehnuteľností a žalovaným ponechal len les, intravilán a záhrady. Rozhodnutím kuratória fondu pre zaopatrenie zamestnancov veľkostatkov zo 16. septembra 1929 bol žalobníkovi priznaný starobný a invalidný dôchodok so spätnou účinnosťou od 1. októbra 1927 mesačne 990 Kč 55 h. — Žalobník domáhal se žalobou na žalovaných platenia penzie 14.000 Kč ročne, ktorá mu bola udajne zaistená závetou zomr. Dr. Josefa Z. z 26. marca 1934 a listom I. žalovanej z 23. marca 1925. Všetky tri sudy žalobu zamietly, Najvyšší súd z týchto

d ô v o d o v:

Není pochybnosti o tom, že zesnulý statkář Dr. Josef Z. svou závětí z 26. III. 1924 odkázal žalobci pensii v té výši, na jakou bude míti nárok po skončení své činnné služby, kdyby se mu vyměřila podle zákona č. 130/1921 Sb. z. a n.

Závěť upravuje pense zaměstnanců zůstavitelových v samostatné stati, kde pod všeobecně znějícím úvodem »Co do pense patřící úřednímu personálu je mi směrným čsl. zákon z 18. III. 1921 č. 130 resp. tabulka tvořící jeho součást« — následuje určení pense Jana S. (roč. 14.000) a Augusta R. (10.400), a v dalším odstavci nařízení »Pense hlavního lesního Jana P. bude svého času obtěžovat moji manželku«.

Po dalším opětném všeobecném nařízení, že pro ostatní personál zaměstnaný na v.-ském hospodářství bude směrným zákon č. 130/1921 Sb. z. a n., následují další odkazy čeledi.

Jestliže zůstavitel všem svým zaměstnancům poručil v závěti odkazy, žalobce zařadil za úředníky, kterým odkazuje pense pevnými sumami, a potom přichází na žalobce a nařizuje, že jeho pense bude tížit pozůstalou manželku, pak je tím nad každou pochybnost žalobci pense určena a dokonce s označením dědice, kterému připadá k výplatě.

Žalovaná Marie Z. nárok žalobcův, potvrzujíc ho v jeho službě dopisem z 27. III. 1925, uznala beze změny, jak jej založil její zesnulý manžel.

Jinaké posouzení této otázky odvolacím soudem je nesprávné.

Názor odvolacího soudu, že žalobce nemá nároku na pensii, protože nedosloužil 40 let, opřený o § 3 zák. č. 130/1921 Sb. z. a n., je zřejmě

mylným, protože zákon č. 130/1921 Sb. z. a n. pensijní nároky nezřizuje, nezakládá, nýbrž jen jejich výši upravuje pro ty bývalé zaměstnance na velkostatkách, kteří pense již dostávali nebo nabyli na ně nároků dříve, než zákon č. 130/1921 Sb. z. a n. vstoupil v účinnost.

V otázce výše pense správně uznal odvolací soud — osvojiv si právní posouzení soudu I. stolice —, že poslední vůlí zůstavitelovou bylo a v závěti došlo výrazu, že žalobci má záležitosti pense v té výši, jak ji upravil zákon č. 130/1921 Sb. z. a n., a to nejen tabulkou, ale celým svým obsahem.

Z toho důvodu je řídit se i § 13 zák., že závazky zaměstnavatelů povinných k úhradě pense zmenšují se o důchod, na nějž má oprávněný nárok proti Všeobecnému pensijnímu ústavu nebo ústavu nebo zařízení náhradnímu, právem proto uznal odvolací soud, že na odkázanou pensii jest žalobci započísti důchod přiznaný mu rozhodnutím kuratoria fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků ze 16. IX. 1929 měsíční částkou 990 Kč 55 h, neboť tento důchod byl žalobci přiznán z fondu pro zaopatření velkostatkářských zaměstnanců nejen na základě § 75 zák. č. 220/1922 Sb. z. a n., ale i na základě § 73 tohoto zákona a vládní nař. č. 29/1923 Sb. z. a n., podle kterých — odst. 11 § 73 zák., § 1 nař. č. 29/1923 Sb. z. a n. — nárok na takový důchod mají zaměstnanci z velkostatků uvedení v 1. odst. § 72 zák. č. 220/1922 Sb. z. a n. — povinní k pensijnímu pojištění nebo pense již dostávající —, jestliže u nich přestala nebo ani nezačala výplata zaopatřovacích platů jen z důvodu provádění pozemkové reformy.

Takovým zaměstnancem byl právě žalobce, když po dalším zabrání půdy žalovaným — 15. IX. 1927 — skončil svou původní službu u žalovaných a rozhodnutím Stát. poz. úřadu ze 16. IX. 1929 obdržel důchod z fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků se zpětnou účinností ke dni 1. X. 1927, patří tedy i takto mezi ty zaměstnance, kteří měli zabezpečen starobní a invalidní důchod z tohoto fondu (§ 73 zák. č. 220/1922 Sb. z. a n.).

Podle vyloženého je zaopatřovací důchod z řečeného fondu právě takového druhu a podstaty, jako důchody uvedené v § 13 zák. č. 130/1921 Sb. z. a n. — od Všeob. pens. ústavu nebo ústavů a zařízení náhradních — a má zaměstnavatel právo si jej započísti na pensijní břemeno jej tížící.

Plyne to ostatně i z účelu zákona č. 130/1921 Sb. z. a n. vyloženého v důvodových zprávách — tisk posl. sněmovny č. 1130, 1471 a senátu č. 573 —, že zaměstnavateli ukládá se zákonem č. 130/1921 Sb. z. a n. jen břemeno vyšších pensí nad ty, které jim byly dosud zajištěny z pensijního pojištění buď náhradní smlouvou, náhradním ústavem, pojištěním u Všeob. pens. ústavu nebo u Vídeňského úřednického spolku a pod., nebo záleželo v odbytném nebo v darech z milosti.

Proto když důchod přiznaný Stát. poz. úřadem — měsíčně 990 Kč 55 h — převyšuje žalobcův nárok na pensii podle 8. nebo 9. skupiny

tabulky a podle služební doby měsíčních 645 Kč po případě 816 Kč, jak správně podle skutkového zaměstnání žalobcova jej zjistil odvolací soud, je tím pense žalobcova ze závěti a uznání žalovaných z 27. III. 1925 nejen kryta, ale i překročena, a proto byla jeho žaloba právem jako bezpodstatná zamítnuta.

Další vývody dovolací žádosti jsou mylné.
